משנה · אחרונים · בועז · סדר נזיקין

בועז על משנה בבא בתרא

רבי ישראל ליפשיץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בועז על משנה בבא בתרא

רבי ישראל ליפשיץ

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בועז-על-משנה-בבא-בתרא/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

פרק ג

ואילה"ק ממ"נ, אם לא נגמר הדין עדיין, אין דין הזמה עדיין [כמכות פ"א מ"ו], ואם כבר נגמר הדין, הרי מדמוחזק בקרקע, נימא כאשר זמם ולא כאשר עשה [כש"ס מ"ט] . י"ל בממון עונשין מן הדין [וכ"כ תוס' ב"ק ד"ב א' ד"ה ולא זה]. והרי לרמב"ם [פ"כ מעדות ה"ב], אפילו במלקות עונשין מן הדין ואפילו למכילתא שהביאו תוס' [ב"ק הנ"ל], דס"ל דגם בממון אין עונשין מה"ד, י"ל דבממון דאפשר בחזרה. לא שייך בו כאשר עשה [כתוס' ב"ק ד"ד ב' ד"ה ועדים]. ועונ"ל מדקיי"ל קרקע בחזקת בעליה עומדת [כב"ק קי"ז ב'] א"כ אין כאן כאשר עשה. אמנם הריטב"א תי' דמיירי שכשנגמר הדין היה חוץ מהקרקע. והקשה עליו רמל"מ [פכ"א מעדות ה"ד] ממ"ש הרמב"ם שם בהעידו שהפיל שן עבדו ואח"כ סימא עינו, והוזמו, משלמין להאדון דמי עבד ודמי עינו, וק' ואמאי הרי התם העבד ודאי תפוס בעצמו, והו"ל כאשר עשה ולא כאשר זמם. והניח בצ"ע. ולפע"ד מדצריך גט שחרור אע"ג שיוצא בשן ועין [כרמב"ם פ"ה מעבדים ה"ד]. א"כ עדיין אינו מוחזק בעצמו עד שיקבל הגט שחרור [ועי' תוס' כתובות מ"ב א' ודו"ק] . ומ"ש רמל"מ שם עוד אמאי כ' הרמב"ם שמשלמין לאדון דמי עבד, והרי צריך גט שחרור, ונתקשו בהבנת דבריו. ולפעד"נ דר"ל הרי מצו עדים למימר לא רצינו רק לחייבו שיתן לעבדו גט שחרור, כדאמרי' בסנהדרין [דמ"א א'] דמצו אמרי לאסרה על בעלה באנו. והכי נמי העדתן בעצמו אינו הפסד. רק מביאו ע"י גלגול להפסד, ואם כן להוי כמעידין בו שהוא חלל שודאי מפסידין אותו מתרומה, אפ"ה כיון דעיקר העדות לאו הפסדת ממון הוה רק על ידי גלגול, להכי פטורים מממון וחייבין מלקות [כרמב"ם שם פ"כ ה"ח], אמנם מה שתירץ רמל"מ שם על זה דגט שחרור אינו רק להתירו בבת ישראל, אחמ"כ אינו מדוייק ממ"ש הרמב"ם [פ"ד מחובל הי"א]. שגם אינו מוציא מאחרים דמי חבלתו קודם שקיבל הגט שחרור מרבו. ומשם ג"כ מוכח להדיא כדברינו הנ"ל שקודם שקבל גט שחרור עדיין לא קנה נפשו: